

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.428/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a D.N. Felszámoló és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság (felszámoló szervezet neve, felszámolóbiztos: Hajdu Attila - felszámolóbiztos címe) felszámoló szervezet megbízása alapján eljáró Dr. Tamás & Dr. Gyüre Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Tamás Ildikó ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe, Cg.15-09-...) felperesnek - a Dr. Murvay Gábor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2015. május 12. napján kelt, 10.G.15-14-040.181/18/I. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150 194 (Egyszázötvenezer-egyszázkilencvennégy) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes által le nem rótt 1 368 000 (Egymillió-háromszázhatvannyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A 2013. május 29. napjától felszámolási eljárás alatt álló felperest - mint kiemelten közhasznú nonprofit korlátolt felelősségű társaságot - a 2009. május 31-én keltezett alapító okirattal az alperes önkormányzat hozta létre 3 000 000 Ft törzstőkével. Az alapító okirata szerint a felperesi társaság üzletszerű gazdasági tevékenységet a közhasznú tevékenység elősegítése érdekében folytathat, ugyanakkor a tevékenységből származó nyeresége nem osztható fel.

Az alperes önkormányzat, mint megbízó, és a felperes, mint megbízott 2010. március 18. napján „Közhasznú szerződés” elnevezésű megállapodást írtak alá azzal az okiratban rögzített céllal, hogy a város lakossága részére a megbízó helyi közszolgáltatásként gondoskodik a közművelődési és idegenforgalmi, város marketing feladatok ellátásáról.

A szerződés I. pontja szerint a megbízó a szerződésben részletezett, a törvény erejénél fogva kötelező és önként vállalt egyes kulturális és közművelődési közcélú feladatai ellátásával bízta meg a megbízottat, amely feladatok ellátásának alapvető szabályait a

muzeális intézményekről és a nyilvános könyvtári ellátásról, és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és az annak végrehajtására kiadott jogszabályok, valamint Ny. Város Önkormányzatának ide vonatkozó helyi rendeletei szabályozzák.

A felperes a megbízást elfogadta azzal, hogy részt vesz a település művészeti értékeinek feltárásában, gazdagításában, az ünnepek kultúrájának gondozásában, idegenforgalmi és város marketing feladatokat is ellát.

A szerződés IV. pontjában, „A szolgáltatás évenkénti finanszírozása”-t címszó alatt a felek rögzítették azt a megállapodásukat, miszerint a tevékenység várható költségeit és bevételeit a felperes üzleti terve tartalmazza, az alperes a felperes részére a közhasznú tevékenység ellátására az önkormányzat mindenkor éves költségvetése alapján támogatást biztosít a finanszírozási ütemtervben meghatározott időpontokban, amelyet a felperes az OTP Bank Rt.-nél nyitott megjelölt számú számlájára utal át. A rögzített feladatok tekintetében a szolgáltatási díjak, jegyár bevételek beszedése a megbízott feladatkörébe tartozik.

Tartalmazza a szerződés azt is, hogy a felek együttműködve mindent megtesznek annak érdekében, hogy a megbízott további állami, pályázati, alapítványi, stb. támogatásokhoz jusson. Az így elnyert pénzek nem csökkentik az alperes IV/1. pontban megjelölt támogatását. Felperes saját költségvetése terhére fizeti a kötelező könyvvizsgáló megbízási díját.

Annak 12. pontja szerint a felek közötti közhasznú szerződés határozatlan időre jött létre, 90 napos felmondási határidővel bármelyik fél részéről felmondható.

2011. június 7-én az alperes és a felperes támogatási szerződést kötöttek, amely szerint 2011. évre az alperes a felperes részére 85 500 000 Ft általános működési támogatást biztosított az Áht. 13/A. §-a szerinti elszámolási kötelezettség mellett.

A 2012. május 21-én megkötött támogatási szerződés szerint pedig az alperes 68 400 000 Ft általános működési támogatás, a nyírbátori zenei napok megrendezéséhez további 6 000 000 Ft, illetve kulturális napra 9 778 000 Ft összegű támogatás nyújtását vállalta.

Az alperes képviselő-testülete a 2012. december 21. napján megtartott testületi ülésen hozott .../2012. (XII.21.) számú önkormányzati határozatában - egyebek között - rendelkezett arról, hogy annak V.12. pontja alapján a felperessel kötött közhasznú szerződést 2012. december 21-től számított 90 napos felmondási határidővel felmondja, 2013. évre vonatkozóan pedig a Kft.-vel nem köt támogatási szerződést.

Az önkormányzati határozatban az alperes képviselő-testülete rendelkezett arról is, hogy mint alapító a felperes Kft. alapító okiratának II.5. pontjába foglalt üzletszerű gazdasági tevékenységek bekezdését hatályon kívül helyezi, és felkéri az ügyvezetőt, hogy tárgyaljon a polgármesterrel a nonprofit Kft. és az önkormányzat között hatályban lévő közhasznú szerződés kölcsönös megállapodás útján történő megszüntetéséről.

Az alperes képviselő-testülete ugyanezen a napon .../2012. (XII.21.) számú alapítói határozatot is hozott a felperes Kft. 2011. évi mérlegbeszámolójának jóváhagyásáról és közzétételéről.

A felperes az alperes ellen 2013. március 28. napján előterjesztett keresetlevelében állította, hogy az alperes a .../2012. (XII.21.) számú testületi határozatával a felperes

alapító okirata II.5. pontjába foglalt üzletszerű gazdasági tevékenységeket jogsértően magához vonta, ezáltal a felperes Kft. működését formálissá tette, és ellehetetlenítette. Álláspontja szerint a határozat sérti az alapító okirat és a közhasznú szerződés hivatkozott rendelkezéseit, ugyanakkor a Ptk. 200. § (2) bekezdésébe és a Ptk. 277. § (2) bekezdésébe ütközik.

Mindezek alapján kérte, hogy a bíróság a Pp. 123. § második fordulata alapján állapítsa meg az alperes szerződésszegésének tényét, vagyis azt, hogy az alapító döntése és a felsorolt intézkedései ellenkeznek az írásba foglalt kétoldalú megállapodás, a közhasznú szerződés rendelkezéseivel és jogszabályba - a Ptk. 200. § (2) bekezdésébe, és 277. § (2) bekezdésébe - ütközők.

Az alperes az ellenkérelmében a per megszüntetését kérte, egyrészt arra hivatkozva, hogy a per nem tartozik törvényszéki hatáskörbe, másrészt abból az okból, hogy a felperes valójában az önkormányzat határozatát támadja, ami pedig közigazgatási határozat elleni jogorvoslat keretében érvényesíthető.

A felperes az alperes ellenkérelmének ismeretében a keresetét módosította, amit az elsőfokú eljárás során többször pontosított.

Végleges kereseti kérelmében arra hivatkozott, miszerint az alperes azáltal, hogy a támogatást a felperestől megvonta, megszegte a közhasznú szerződést, és ezzel a felperesnek bevételkiesésből eredően összesen 60 216 445 Ft összegű kárt okozott. Ennek a kárnak a megtérítésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 313. §, 314. § (1)-(2) bekezdése, 318. § (1) bekezdése, és a 339. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az alperes a felperes módosított kereseti kérelmének valamennyi jogcímen történő elutasítását, és a perköltségében marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 500 000 Ft + áfa = 635 000 Ft elsőfokú perköltséget.

A határozatának indokolásában a felek jogviszonyára irányadó az időközben már hatályon kívül helyezett, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 1. § (1) bekezdésében, valamint a „Magyarország Helyi Önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Ötv.) 32. § (1) bekezdésében, 111-116. §-ainak rendelkezéséből részletesen levezetve megállapította, hogy az alperes önkormányzat (helytálló védekezése szerint) csak képviselő-testületi határozattal rendelkezhetett a felperes nonprofit Kft. 2011. évi gazdálkodásáról, ezért jogszerű volt, hogy a .../2012. (XII.21.) számú képviselő-testületi határozatban állapította meg azt, miszerint a felperes 40 000 000 Ft-ot meghaladó mértékben veszteségesen gazdálkodott.

Amiatt pedig, hogy az Ötv. 111. § (2) bekezdése szerint az alperes önkormányzatot terhelték a felperes veszteséges gazdálkodásának következményei, jogszerű és indokolt tulajdonosi döntést hozott az alperes akkor, amikor a közhasznú szerződést - 90 napos határidő biztosítása mellett - felmondta. A felmondás jogszerű volt azért, mert a támogatási szerződésből fakadó együttműködési kötelezettségét elsődlegesen a felperes

szegte meg, amikor a szerződés teljesítéséről szóló elszámolási kötelezettségét a támogatási szerződés 9. pontjában meghatározottak szerint határidőben nem teljesítette. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint azután, hogy a képviselő-testület a 2011. december 21-én meghozott határozatával a felperes 2011. évi, veszteséget mutató mérlegbeszámolójának elfogadásáról határozott, az alperes önkormányzat - a rá vonatkozó Ötv. rendelkezések alapján - kizárólag azt a döntést hozhatta, hogy a nonprofit Kft.-t megszünteti, és saját hatáskörébe vonja a törvény szerinti önkormányzati szakfeladatokat. A közhasznú szerződés felmondásának indokoltságát alátámasztja az a tény is, hogy a 2013. március 18-án benyújtott hitelezői kérelemre a bíróság a felperes fizetéseképtelenségét megállapította, és a felszámolását elrendelte. Mindezek miatt a felperes keresete megalapozatlan volt, így azt az elsőfokú bíróság elutasította.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett.

Kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasítását.

Fellebbezési kérelmének részletesen kifejtett indokolása szerint az elsőfokú bíróság több eljárási szabályt megsértve hozta meg érdemi határozatát.

Az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz érdemi döntést a Ptk. 313-314. §-ra, 318-319. §-ra, valamint a 309. §-ra alapítottan előterjesztett kereset tárgyában, ezzel az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 163. § (1) bekezdését.

A tényállás megállapítása körében az elsőfokú bíróság az ítélet 3. oldalán tévesen rögzítette, hogy a felperes ügyvezetője, valamint az alperes között a bizalmi kapcsolat megromlott. A valóság ugyanis az, hogy a bizalmi kapcsolat a felperes 2011. július 31-én kinevezett ügyvezetője, Dr. Szné S.I. és az alperes polgármestere között romlott meg.

Téves az elsőfokú bíróság ítéletének az a ténymegállapítása is, hogy a felperes 2011. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót az alperes önkormányzat az ügyvezető hibájából csak 2012. december 5-én tudta tárgyalni és elfogadni (ítélet 5. oldal 4. bekezdés). Ezzel szemben a valós tény az, hogy a felperesi ügyvezető határidőben elkészítette a mérleget, és az alperesi önkormányzat húzta-halasztotta annak az elfogadását.

A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (1) bekezdését sértette meg azzal, hogy indokolatlanul elutasította a felperes szakértői bizonyításra tett indítványát, és indokolatlanul tagadta meg azoknak a személyeknek a perbehívását is, akik alá tudták volna támasztani a kereset jogalapját, például a kábeltelevíziós informatikai rendszer vonatkozásában végrehajtott beruházásokat.

Sérelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság az érdemi döntése meghozatalánál számos lényeges körülményt nem vett figyelembe. Így figyelmen kívül hagyta azt - a per iratanyagából egyértelműen megállapítható - tényt, hogy az alperes önkormányzat tulajdonosként nem hozta meg azokat a döntéseket, amelyek szükségesek lettek volna a felperesi gazdasági társaság eredményes működéséhez. Így nem mentette fel az ügyvezetőt, hanem újabb feladatokat írt elő a számára. Nem döntött cégvezető vagy másik ügyvezető kijelöléséről, és nem döntött arról sem, hogy az adott esetben végelszámolás alá kerüljön a felperes. Ezzel együtt ugyanakkor megvonta a támogatásokat, és magához vonta a társaság működését biztosító kábeltelevíziós és internet szolgáltatási feladatok ellátását, amellyel gyakorlatilag a felperest gazdaságilag ellehetetlenítette.

E körben hivatkozott arra, hogy a felperes a működését biztosító kábeltelevíziós és internet szolgáltatási hálózati rendszerbe 2009. és 2013. május 29-e között jelentős összegeket beruházott, amelynek következtében az infrastruktúra a felperes Kft. és az alperes önkormányzat közös tulajdonává vált. Ezért szakértői kompetenciába tartozó kérdés annak a tisztázása, hogy ennek a hálózati rendszernek mennyi az értéke és milyen arányban tulajdonosai a felperes és az alperes. Ezért indítványozta a felperes a perbe igazságügyi szakértő bevezetését, amit az elsőfokú bíróság - csakúgy, mint az igazságügyi könyvszakértő bevonására tett indítványát - a tárgyalás berekesztése előtt elutasította, azonban ezt az ítéletében nem indokolta, megsértve ezzel a Pp. 221. § (1) bekezdését.

A felperes azzal is érvelt, miszerint az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a perben alkalmazandó jogszabályok körét, az Ötv. rendelkezéseit tartotta irányadónak, holott a per tárgya szerződésszegésből eredő kártérítés, amelyre a Ptk. szabályai az irányadók.

Hangsúlyozta, hogy a jelen perben nem az volt az eldöntendő kérdés, hogy jogszerű és indokolt volt-e az alperes részéről a közhasznúsági szerződés megszüntetése, az elsőfokú bíróság azonban az ítélete indokolásának 11. oldalán részletesen kifejtve ebben foglalt állást. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felek között létrejött támogatási szerződés megszegése megállapítható-e az alperes terhére a peradatok alapján.

Ezen kívül nem tett megállapításokat az elsőfokú bíróság abban sem, hogy az előterjesztett kártérítési igény jogszabályi feltételei fennállnak-e.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy az ítélet 9. oldalán a bíróság tévesen rögzítette, hogy a keresetpontosítás már csak 3 x 5 700 000 Ft támogatási összegre vonatkozott, mert ez a felperes kártérítési igényének csak az egyik része, a másik része - a kábeltelevíziós hálózat fejlesztésének következtében előállt vagyongyarapodás arányos részének, illetve ellenértékének a felperes részére történő kiadása volt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

A fellebbezésben felhozottakkal szemben arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetében az alperes, mint tulajdonos és alapító által meghozott .../2012. (XII.21.) számú önkormányzati határozatot támadta, annak jogellenességét állította, és ebből kívánta a kárigényét levezetni. Ezzel szemben a fellebbezésében nem a per tárgyát érintő szerződésszegéssel okozott kár kérdéskörével kapcsolatos indokokra hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelméből kiindulva, helyesen az alperesi képviselő-testületi döntés jogellenességének hiányát állapította meg, és ebből levezetve állapította meg a felperes kártérítési igényének a megalapozatlanságát is.

Az alperes szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabálysértés nélkül teljeskörűen és helyesen megállapított tényállás alapján minden tekintetben megalapozott érdemi döntést hozott.

Az ítéltő tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek felhívásra tárgyalás tartását nem kérték.

A fellebbezés nem alapos.

„A Polgári perrendtartásról” szóló többször módosított 1952. évi III. törvény a továbbiakban: Pp.) 235. §-ának (1) bekezdése szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul, és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. E törvényi rendelkezésből következik, hogy az ítélet elleni fellebbezés törvényi kelléke a megtámadott ítélet megváltoztatása iránti határozott kérelem. A megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését, annak megváltoztatása nélkül csak akkor lehet kérni, ha a fél a fellebbezésében a Pp. 251. § (1) bekezdésének alkalmazását, vagyis az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és erre tekintettel a per megszüntetését kéri, vagy ha a Pp. 252. § (1), illetőleg (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezési okra hivatkozik.

A jelen esetben a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének csak a hatályon kívül helyezését kérte annak megváltoztatása nélkül, de azzal, hogy a másodfokú bíróság ugyanezt a bíróságot utasítsa újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára.

Mivel a hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelme jogszabályi alapját nem jelölte meg, ugyanakkor a fellebbezése tartalmából megállapítható, hogy a felperes az elsőfokú bíróság részéről az érdemi döntés helyességére kiható eljárási szabálysértésekre hivatkozott, az ítélet tábla - a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint - az elsőfokú bíróság ítéletét csak abból a szempontból vizsgálta, vizsgálhatta felül, hogy az elsőfokú bíróság részéről az ítélete meghozatala során megállapítható-e a fellebbezésben felhozott, vagy hivatalból is észlelendő olyan eljárási szabálysértés, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése szükséges.

Az ítélet tábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság nem követte el a felperes által a fellebbezésében állított eljárási szabálysértéseket, és nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amely miatt az ítéletét a Pp. 252. § (1) vagy (2) bekezdése alapján hatályon kívül kellene helyezni.

Alapvetően támadta a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét arra hivatkozva, hogy az nem tartalmaz érdemi döntést az előterjesztett valamennyi kereseti kérelem tárgyában.

Az ítélet tábla a felperes ezzel kapcsolatos fellebbezési érveléseivel szemben a következőkre mutat rá.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított kereseti kérelmei és az alperes ellenkérelme alapján helyesen állapította meg a felek közötti, a bíróság döntését igénylő jogvita kereteit.

A kereset a megsértett alanyi jog érvényesítésének eszköze, tárgya pedig egy anyagi jogi követelés, vagy megsértett alanyi jog, amely ezáltal az igény állapotába kerül, azaz bírósági jogvédelemre szorul.

A felperes az alperes ellen 2013. március 28. napján benyújtott keresetlevelében előterjesztett, és jogi képviselőjének a 2013. május 14-én tartott tárgyaláson 6/F/1. sorszám alatt csatolt előkészítő iratában pontosított kereseti kérelmében - tartalma szerint (Pp. 3. § (2) bekezdés) - annak megállapítását kérte, hogy az alperes a felperessel kötött közhasznú szerződést jogellenesen mondta fel 2013. március 31. napjával, amelynek

következtében szerződést szegett azzal, hogy az 5,7 millió Ft/hó támogatási összeget 2013. januártól 2013. március 31-éig terjedő időre a felperesnek nem utalta át.

Nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság, amikor e kereseti kérelem alapján indult perben a hatáskörének hiányát - az alperes hatásköri kifogása ellenére - nem állapította meg. Helyesen indult ki ugyanis abból, hogy a módosított kereset tárgyát a felperes - mint gazdasági társaság - és az alperes, mint annak alapítója között létrejött közhasznú szerződés alperes általi egyoldalú megszüntetésének jogszerűsége, vagy jogszerűtlensége képezte, és nem pedig az alperes képviselő-testülete .../2012. (XII.21.) számú határozata jogellenességének a megállapítása. Ezért a jelen per nem közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt kezdeményezett per, így abban az elsőfokú bíróság a Pp. 23. § (1) bekezdés ed) pontja szerinti hatásköri szabály alapján is eljárhatott.

A perben hozott ítéletében ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak már nem megállapítási kereset megalapozottságáról vagy megalapozatlanságáról kellett döntenie. A felperes jogi képviselője ugyanis a 2013. május 14-ei tárgyaláson annak tényalapját nem változtatva meg, a megállapítás helyett az alperesnek - a közhasznú szerződés jogellenes felmondásából adódóan - 3 havi támogatási díj (3 x 5 700 000 Ft) összegével egyenlő, 17 100 000 Ft kártérítés megfizetésére kötelezését kérte, aminek nem volt eljárásjogi akadálya annak ellenére sem, hogy a felperes a keresettel így perbe vitt marasztalási igénye jogcímét itt még nem jelölte meg.

A Pp. 215. §-a értelmében ugyanis a bíróságot a kereseti kérelem kizárólag összecszerűségében köti, a kereset a fél által előadott tényekből és az érvényesíteni kívánt jogból, nem pedig a jogcím megnevezéséből áll.

E kereseti kérelemnek a Pp. 146. § (1) bekezdése szerinti megengedett megváltoztatása volt az, hogy a felperes előbb - a 2013. augusztus 8-án benyújtott 5. sorszámú előkészítő iratában - az alperes marasztalásának fő összegét 60 216 445 Ft-ra felemelte, majd pedig a 2015. január 20-án előterjesztett 7. sorszám alatti beadványában ismételten (3 x 5 700 000 Ft) 17 100 000 Ft-ra leszállította.

Amiatt ugyanakkor, hogy a tárgyalás berekesztése előtt véglegesként ez utóbbi kereseti kérelmét tartotta fenn, az elsőfokú bíróság az ítéletében - a Pp. 3. § (2) bekezdésére figyelemmel a Pp. 215. § (1) bekezdése alapján - az alperesnek legfeljebb a 17 100 000 Ft kártérítés megfizetésére kötelezéséről, avagy e kereseti kérelem egészbeni vagy részbeni elutasításáról rendelkezhetett.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a kereset elutasításáról rendelkezett, amit az ítélete 9-12. oldalán részletesen kifejtve lényegében azzal indokolt, miszerint az alperesnek a közhasznú szerződés 2013. március 31-ével történt felmondása jogszerű és indokolt volt, ezért amiatt a kártérítési felelőssége a felperessel szemben a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg. Ezzel a rendelkezéssel és jogi indokolással pedig az elsőfokú bíróság a felperes valamennyi, a jelen perben előterjesztett kereseti kérelmét elbírálta.

A felperes részéről az alperessel ellen indított marasztalási keresete jogszabályi alapjaként (az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is) felhívott rPtk. 313. §-a - illetőleg annak utaló szabálya folytán alkalmazandó 312. § (2) bekezdése - és a rPtk. 318. § (1) bekezdése

is akként rendelkezik, miszerint a kötelezett részére a teljesítés jogos ok nélküli megtagadása esetén, illetőleg a kötelezetti szerződésszegés esetén is a rPtk. 339. § (1) bekezdésének szabályait kell alkalmazni a kártérítési felelőssége megállapítása körében.

A rPtk. 339. § (1) bekezdése szerint pedig jogellenes magatartás hiányában kártérítési felelősség megállapítására a törvényben előírt egyéb feltételek fennállása esetén sincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a kereset elutasításáról szóló rendelkezéssel a felperes keresetéről szóló döntést kétséget kizáró megfogalmazással tartalmazza. A határozat indokolása pedig világosan és érthetően e rendelkezéssel összhangban fejti ki a felperesnek az alperessel szemben jelen perben valamennyi jogcímen előterjesztett kártérítési igényének megalapozatlanságát. Ezáltal az elsőfokú ítélet a felperes valamennyi érdemi döntést igénylő kereseti kérelmére vonatkozó döntést tartalmazza, ezért az adott esetben az ítélet teljességének (a Pp. 213. § (1) bekezdésében megfogalmazott) követelménye nem sérült.

A felperes a fellebbezésében megalapozatlanul támadta az elsőfokú ítéletet az elsőfokú bíróság részéről a szükséges bizonyítás lefolytatásának elmulasztásában, és ezáltal a tényállás hiányos megállapításában megnyilvánuló eljárási szabálysértésre hivatkozva is.

A bíróságnak a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt tényállás megállapítási kötelezettsége a perbeli jogvita elbírálása szempontjából lényeges tényekre vonatkozik.

Az adott ügyben a peres felek között - az elsőfokú eljárás során is és a fellebbezési eljárásban sem vitatottan - 2010. március 18-án közhasznú szerződés jött létre az 1/F/2. sorszám alatt csatolt okiratba foglalt tartalommal.

Nem volt vitás az sem, hogy a szerződés 12. pontjába foglalt kikötéssel egyezően a felek szerződési akarata egyértelműen arra irányult, hogy a szerződés indokolás nélküli egyoldalú megszüntetésének joga a 90 napos felmondási határidő megtartása mellett bármelyik felet megillessen. A felperes a perben - sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében - nem hivatkozott olyan konkrét jogszabályi rendelkezésre, amellyel ez a szerződési kikötés ellentétes lenne, ezáltal a semmisségét kellene (lehetne) megállapítani.

Mindezekből következően nem volt a perbeli szerződés alperes részéről történt egyoldalú felmondása jogszerűségének megítélésénél jelentőséggel bíró olyan egyéb tény, vagy körülmény, amelynek felderítése érdekében további, a Pp. 163. § (1) bekezdése szerinti olyan bizonyítás lefolytatása lett volna szükséges, amire nem került sor.

Az ítélet tábla ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - az alperes polgármestere és a felperes jogi képviselője között folytatott, a felterjesztett iratoknál G.40.037/2013/1/F/4. sorszám alatt csatolt levelezés alapján - kiegészíti azzal, hogy az alperes a közhasznú szerződés felmondását a 2013. január 3. napján kelt, a felperes által ekkor átvett levelében közölte a felperessel. A felmondás oka a felperes 2012. évi gazdasági tevékenységére vonatkozó éves egyszerűsített beszámoló szerint a mérleg szerinti - 43 021 000 Ft eredmény (veszteség), mint nem vitatott objektív ok volt.

A felperes az alperes kártérítési felelősségét megalapozó okként a perben az alperesi felmondás indokolatlanságára hivatkozott, amit az alperes vitatott.

A felek között kialakult e jogvita elbírálása körében a felperes azon tényállításainak lehetett jelentősége, amelyek arra vonatkoztak, hogy az alperes - a közhasznú szerződés felmondása előtt - olyan szerződésszegéseket követett el, amelyekkel okozati összefüggésben következett be a felperesnél - a felmondás objektív okát jelentő - 2012. évi veszteség. Nem voltak ebbe a körbe tartozónak tekinthetők a felperes jogi képviselőjének a 2013. november 12. napján tartott tárgyaláson tett állításai.

A felperesi jogi képviselő ugyanis azt nyilatkozta, miszerint a kártérítési követelése „egyik összetevője” tekintetében az alperes szerződésszegését arra alapítja, hogy a havi 5 700 000 Ft támogatási összeget az alperesnek akkor is fizetnie kellett volna a felperes részére, ha a felmondása jogszerű volt. Továbbá azt, hogy a kábelcsatornával kapcsolatos havi 10 523 000 Ft (5 hónapra vetítve 53 116 445 Ft) bevételt nem volt jogosult a felperestől elvinni (10.G.15-13-040.053/12. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldal). Ezek pedig a felperes állítása szerint is az alperes részéről a perbeli közhasznú szerződés felmondását követően tanúsított alperesi magatartások voltak. A kiegészített - és az ítéletábra által irányadónak tekintett - tényállás alapján ugyanakkor megállapítható, hogy az alperesnek a szerződés megszüntetésére irányuló magatartása tartalmilag a Ptk. 321. § (1) bekezdése szerinti jövőre szóló, ex nunc hatályú szerződés megszűnést eredményezett.

A felperes perbeli képviselőjének az ebben a körben a 2015. január 20-án benyújtott 10.G.40.181/2014/7. számú előkészítő iratában tett konkrét tényállításai [miszerint a támogatási megállapodásban foglaltak szerint az alperes szerződésben vállalt kötelezettsége volt a működéshez szükséges ingatlanok és egyéb vagyontárgyak használatának biztosítása, valamint a kábeltelevízió hálózat működtetése, amely vagyontárgyak elvonásra kerültek, és ezáltal vagyonsökkenést eredményeztek] és az alperes arra tett nyilatkozata alapján a felek között kialakult tényvitát az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján az ítélete indokolásában részletesen megokolva elbírálta. A felperes az elsőfokú bíróság által el nem bírált új tényre, vagy körülményre a fellebbezésében sem hivatkozott.

A felperes a perbe igazságügyi könyvszakértő bevonását - amelyre irányuló indítványának az elsőfokú bíróság részéről történt mellőzését sérelmezte - a működéséhez szükséges ingatlanok, egyéb vagyontárgyak, valamint a kábeltelevízió hálózat használati joga ellenértékének megállapítása érdekében kérte (G.40.181/2014/7. számú előkészítő irat utolsó bekezdés). Ez azonban legfeljebb az összegszerűség bizonyítása érdekében szükséges bizonyítás lehetett volna, amelynek foganatosítása a jogalap hiányában indokolatlan lett volna, ezért annak mellőzésével az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést szintén nem követett el.

Nem követett el eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt személyek perbehívásának megtagadásával sem. Ahogyan azt az erről rendelkező, 2013. november 12. napján meghozott G. 15-13-040053/12-I. számú végzésének indokolása helyesen tartalmazza, a - jelen eljárásban alkalmazandó - 2021. december 23. napjától hatályos a Pp. 59. § (1) bekezdése a perbehívó kötelezettségévé teszi, hogy a perbehívást a perbehívottal írásban közölje, aminek tényét és a közlésnek a perbehívott általi kézhezvételét és annak időpontját a perbehívásnak a bírósághoz írásban vagy a tárgyaláson szóban történő bejelentésekor okirattal igazolnia is kell. A felperes jogi képviselője a perbehívási kérelmét a 2013. május 14. napján tartott tárgyaláson jelentette

be, majd a 2013. november 13-ai tárgyaláson megismételte, anélkül azonban, hogy egyidejűleg a perbehívással kapcsolatos, a Pp. 59.§ (1) bekezdésében írt kötelezettségének eleget tett volna. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság a felperes perbehívási kérelmének elutasításáról jogszerűen rendelkezett. Megjegyzi az Ítéletábra, hogy a felperes fellebbezési állításával ellentétben az elsőfokú bíróság a perbehívási kérelem elutasítását - a G.15-13-040 053/12. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítettek szerint - a végzésének a felperes és az alperes jelen lévő jogi képviselői előtt történt kihirdetésekor - a fentiekkel - megindokolta.

A kifejtettek alapján hatályon kívül helyezési okok, eljárási szabálysértés, illetve a bizonyítás kiegészítésének szükségessége hiányában az Ítéletábra nem talált olyan indokot, amely alapul szolgálhatott volna az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes által kért hatályon kívül helyezésére. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, így a másodfokú eljárásban is pervesztes lett. Ezért a fellebbezésével összefüggésben ügyvédi munkadíjból eredően keletkezett saját perkölségét magának kell viselnie, a Pp. 239. §-nak utaló szabálya folytán irányadó Pp. 78. § (1) bekezdés és 86. § (3) bekezdése alapján pedig köteles megfizetni az alperes részére az ügyvédi díjból eredően felmerült, igazolt másodfokú perkölségét.

A perkölségként figyelembe vehető ügyvédi munkadíj összegét az Ítéletábra - azt véve alapul, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes 3 x 5 700 000 Ft összegűre leszállított kártérítési keresetének elutasításáról rendelkezett (ítélet 9. oldal 2. bekezdés), az ennek megfelelő - 17 100 000 Ft-ot fellebbezési pertárgyértéknek tekintve, az alapján „ A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) - b) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint - de a kifejtett jogász tevékenységre és arra figyelemmel, hogy másodfokú tárgyalás tartására nem került sor - a (6) bekezdés alkalmazásával, 27 %-os áfát is tartalmazó 150 914 Ft-ban állapította meg, és a felperest ennek megfizetésére kötelezte, a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidőben.

Amiatt, hogy a felperes is és az alperes is „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés b) pontja szerint teljes személyes illetékmentességben részesül, az Ítéletábra megállapította, hogy 17 100 000 Ft fellebbezési pertárgyérték alapján, az Itv. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mértékű le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli, a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Debrecen, 2015. december hó 17. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelűl:

Kiadó